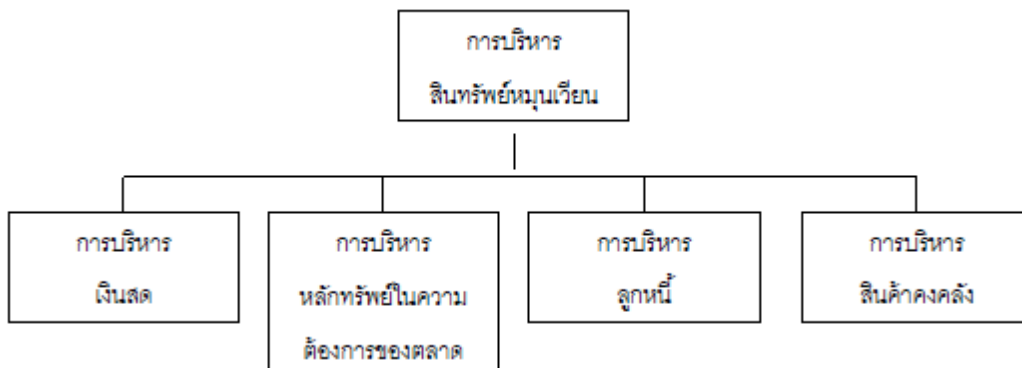

การบริหารสินทรัพย์หมุนเวียน(11)

สินทรัพย์หมุนเวียน (Current Assets) คือ สินทรัพย์ที่มีสภาพคล่อง สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็ว (โดยปกติภายใน 1 ปี) ประกอบด้วย

1. **เงินสด (Cash):** เงินสดที่มีอยู่ในมือของกิจการ สามารถนำออกมาใช้ได้โดยปราศจากเงื่อนไข
2. **หลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด (Marketable Securities):** หลักทรัพย์หรือตราสารที่มีสภาพคล่องสูง
3. **ลูกหนี้ (Account Receivable):** เกิดจากการขายที่กิจการขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ
4. **สินค้าคงคลัง (Inventory):** สินค้าที่อยู่ในกระบวนการผลิตของกิจการ เริ่มตั้งแต่ Raw Material จนถึง Finished Goods

การบริหารสินทรัพย์หมุนเวียน (Current Assets Management)

1. **การบริหารเงินสด** คือ การจัดการให้มีเงินสดในปริมาณที่เหมาะสมเพื่อการดำเนินกิจการในภาวะปกติ ไม่ควรถือเงินน้อยจนเกินไปเพราะอาจทำให้กิจการดำเนินต่อไปไม่ได้หรือติดขัด ไม่ควรถือเงินมากเกินไปเพราะการถือเงินสดไว้เฉยๆ ไม่ได้สร้างผลตอบแทนให้กับกิจการ

-วัตถุประสงค์ของการถือเงินสด

- 1) เพื่อจับจ่ายใช้สอยตามปกติในการดำเนินงาน (Transaction Motive) เช่น ค่าแรงคนงาน ค่าวัตถุดิบ ฯลฯ
- 2) เพื่อสำรองเผื่อเหตุการณ์ไม่คาดฝันที่อาจเกิดขึ้น (Precautionary Motive) เช่น เกิดน้ำท่วม คนงานประท้วง ลูกคามีปัญหาไม่สามารถชำระหนี้ได้ เป็นต้น ส่วนใหญ่จะถืออยู่ในรูปเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูง เพื่อให้ได้ผลตอบแทนไปในตัว แต่ก็สามารถเรียกใช้ได้ทันทีเมื่อฉุกเฉิน
- 3) เพื่อโอกาสในการสร้างผลตอบแทนหรือผลกำไร (Speculative Motive) เช่น ได้รับส่วนลดจากการซื้อวัตถุดิบ
- 4) เพื่อการสำรองตามข้อกำหนดของธนาคารพาณิชย์ (Compensating Balance) คือ กิจการต้องคงเงินฝากขั้นต่ำไว้ตามข้อกำหนดของธนาคาร เพื่อชดเชยค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการให้บริการของธนาคาร

งบประมาณเงินสดแบ่งออกเป็น 4 ส่วนหลัก ๆ คือ

1. ส่วนของยอดขายเชื่อ มีเงื่อนไขการประมาณยอดขายในแต่ละเดือน
2. ส่วนของเงินสดรับ เงินสดรับที่ได้จากการขายเชื่อภายในเดือนที่ขายและนอกเดือนที่ขาย

3. ส่วนของเงินสดจ่าย ประกอบด้วย การจ่ายชำระเจ้าหนี้, การจ่ายค่าใช้จ่ายต่าง ๆ การจ่ายเงินภาษี และ การจ่ายลงทุนในสินทรัพย์ถาวร (ตามลำดับ)

4. จัดหาจำนวนเงินสดเกิน (ขาด) และใช้ยอดสะสมของเงินที่กู้สูงสุดมาเป็นวงเงินที่จะขอกู้ในรอบระยะเวลา
สิ่งที่ควรระวังในการจัดทำกระแสเงินสด

1. ดูเงื่อนไขที่โจทย์ให้มาให้ เช่น ประมาณการยอดขายในแต่ละเดือน จำนวนเงินสดที่รับในแต่ละงวด ยอดเงินสดที่ต้องดำรงไว้ขั้นต่ำ
2. ให้อ่านให้เสร็จทีละแถว เช็คดี ๆ อย่ารีบคิด เพราะผิดแล้วผิดยาว

-ประเภทของหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด

- 1) เช็คลงวันที่ล่วงหน้า
- 2) บัตรเงินฝาก ออกโดยสถาบันการเงิน เป็นหลักฐานในการฝากเงิน
- 3) ตั๋วสัญญาใช้เงิน ออกโดยลูกหนี้ให้เจ้าหนี้
- 4) ตั๋วแลกเงิน ออกโดยสถาบันการเงินที่มีฐานะมั่นคง เพื่อระดมทุน
- 5) ตั๋วเงินคลัง ออกโดยรัฐบาล

-ความเสี่ยงที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกลงทุนในหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด

- 1) Default Risk: ความเสี่ยงที่ผู้ออกตราสารไม่สามารถชำระเงินต้นและดอกเบี้ยคืนได้
- 2) Liquidity Risk: ความเสี่ยงที่ไม่สามารถขายหลักทรัพย์ที่ถือไว้ได้ในเวลาที่ต้องการและในราคาที่เหมาะสม
- 3) Inflation Risk: ความเสี่ยงจากอัตราเงินเฟ้อ ซึ่งทำให้อำนาจซื้อของผู้ลงทุนลดลง
- 4) Maturity Risk: ความเสี่ยงจากอายุตราสาร อายุตราสารยิ่งยาวยิ่งเสี่ยงมาก
- 5) Interest Rate Risk: ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน

-มูลค่า (ราคา) ของตราสาร ถ้าอัตราดอกเบี้ยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จะทำให้มูลค่าตราสารต่ำลง ถ้าขายตราสารอาจขาดทุนได้

-อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนต่อ เนื่องจากการลงทุนระยะสั้น เมื่อครบอายุได้ถอนแล้วนำเงินไปลงทุนต่อ ถ้าอัตราดอกเบี้ยในตลาดต่ำก็จะได้ผลตอบแทนต่ำ

3. การบริหารลูกหนี้ คือ การบริหารบัญชีลูกหนี้การค้าที่เกิดจากการขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ แม้ว่าการขายเป็นเงินเชื่อจะเป็นการกระตุ้นยอดขาย แต่กิจการก็ต้องรับความเสี่ยงของลูกหนี้เช่นกัน ดังนั้นควรบริหารลูกหนี้ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม

ลูกหนี้การค้า = ยอดขายเชื่อต่อวัน × จำนวนวันนับจากวันขายถึงวันที่เก็บเงินได้

ตัวอย่าง : ถ้าบริษัทมียอดขายเชื่อ 1,000 บาท/วัน มีเทอมการชำระเงิน 50 วัน จงหาว่าบริษัทนี้มีบัญชีลูกหนี้การค้าเท่าไร

ลูกหนี้การค้า = $1000 \times 50 = \dots\dots\dots$ บาท

-นโยบายการขายเป็นเงินเชื่อ

- 1) มาตรฐานการให้สินเชื่อ
 - 1.1) Character: วิเคราะห์ลักษณะลูกค้ามีความรับผิดชอบในการชำระหนี้? อาจดูจาก AP days (เร็วเจ้าหนี้ชอบ)
 - 1.2) Capacity: วิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้า อาจดูจาก Debt Ratio, Time interest earned
 - 1.3) Capital: วิเคราะห์ความมั่นคงทางการเงินของลูกค้า อาจดูจาก Debt Ratio
 - 1.4) collateral: วิเคราะห์มูลค่าของหลักประกันว่าเพียงพอกับมูลหนี้ไหม
 - 1.5) Condition: ภาวะเศรษฐกิจมีความผันผวนมากน้อยเพียงใดต่อความสามารถในการทำการ
- 2) ระยะเวลาการให้สินเชื่อ ระยะเวลาในการชำระหนี้
- 3) ส่วนลดเงินสด จูงใจให้ชำระเงินก่อนถึงกำหนด

-เงื่อนไขการให้สินเชื่อ

1) ระยะเวลาการให้ส่วนลดเงินสด เช่น 3/10 → ถ้าจ่ายภายใน 10 วัน จะได้รับส่วนลด 3%

2) ระยะเวลาทั้งหมดในการชำระค่าสินค้า เช่น net 60 → จ่ายภายใน 60 วัน

net 15 EOM → จ่ายภายใน 15 วันนับจากวันสิ้นเดือนของเดือนที่มีการซื้อสินค้า

3) ระยะเวลาการชำระสินค้า ในกรณีขายสินค้าตามฤดูกาล เช่น net 30, Oct. 1 → จ่ายภายใน 30 นับจาก 1 ต.ค.

การบริหารสินค้าคงคลัง คือ การบริหารสินค้าคงคลังให้มีเพียงพอต่อความต้องการ โดยมีค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด สินค้าคงคลังประกอบด้วย

1)Raw Material 2)Work In Process 3)Finished Goods

-ค่าใช้จ่ายต่างๆที่เกิดขึ้น

1) ค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษา ถ้าเก็บสินค้าคงคลังมาก → ค่าใช้จ่ายมาก เช่น ค่าเก็บรักษา/ขนย้าย, ค่าเช่าที่เก็บของ, ค่าเสื่อมราคา เป็นต้น

2) ค่าใช้จ่ายในการสั่งซื้อสินค้า ถ้าสั่งบ่อย → ค่าใช้จ่ายมาก เช่น ค่าใช้จ่ายในการขนส่ง, ค่า set up เครื่องจักร เป็นต้น

3) ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากสินค้าขาดมือ ไม่สามารถประเมินได้แน่นอน ขึ้นอยู่กับเหตุการณ์ เช่น ขาดทุนจากการสูญเสียยอดขาย การหยุดชะงักของการผลิต เสียความน่าเชื่อถือจากลูกค้า เป็นต้น

-ระดับการสั่งซื้อสินค้าที่เหมาะสม (EOQ) คือ ระดับการสั่งซื้อสินค้าที่ทำให้ค่าใช้จ่ายต่างๆ **ประหยัดที่สุด** ในแต่ละครั้ง โดย ณ จุดนี้

ค่าใช้จ่ายรวมในการจัดการสินค้าคงคลังจะต่ำที่สุด

Total Inventory Costs = Total carrying costs + Total Ordering Costs

ทวนๆแบบฝึกหัดเก่าจ้า

กำหนดปัจจัยอื่นๆคงที่ ระดับลูกหนี้จะผันแปรอย่างไรกับการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยต่อไปนี้

	ระดับลูกหนี้เพิ่มขึ้น	ระดับลูกหนี้ลดลง
สัดส่วนปริมาณการขายเงินสดเพิ่มขึ้น		X
เทอมการชำระเงิน หรือระยะเวลาโดยเฉลี่ยนับจากวันขายสินค้าจนถึงวันที่เก็บเงินได้เพิ่มขึ้น	X	
มาตรฐานการให้สินเชื่อ (Credit Standard)เข้มงวดขึ้น		X
ส่วนลดเงินสด (Cash Discount) มากขึ้น		X
นโยบายในการจัดเก็บ และติดตามหนี้ที่เกินกำหนดชำระ (Collection Policy)เข้มงวดขึ้น		X

กำหนดปัจจัยอื่นๆคงที่ หากเงินลงทุนในสินค้านี้มีจำนวนสูงขึ้น ค่าใช้จ่ายต่อไปนี้จะมีผลอย่างไร

	ไม่เปลี่ยนแปลง	เพิ่มขึ้น	ลดลง
ต้นทุนของเงินทุน		X	
ค่าเสื่อมราคา และค่าสูญเสียจากการเสื่อมสภาพ(Obsolescence)		X	
ค่าใช้จ่ายในการสั่งซื้อ สินค้า (Ordering, Shipping และReceiving Cost)ต่อครั้ง	X		
ต้นทุนที่เกิดจากการที่สินค้าขาดมือ (Costs of Running Short)			X

1) **โจทย์** งบประมาณเงินสด บริษัท กระแสวาริน กำลังจัดทำงบประมาณเงินสด สำหรับระยะเวลา

6 เดือนแรกของปี 2561 เพื่อวางแผนในการขอสินเชื่อระยะสั้นจากธนาคาร ดังตารางข้างล่างนี้

หน่วย ล้านบาท		ธค.	มค.	กพ.	มีค.	เมย.	พค.	มิย.
ยอดขายเชื่อ		1000	800	800	600	600	400	400
ยอดซื้อเชื่อ	600	480	480			240	240	
(ต้นทุนสินค้าที่ซื้อ เท่ากับ 60%)								
เงินสดรับจากการขาย								
80%ในเดือนที่มีการขายมีส่วนลดเงินสด			576	576			288	288
10%								
20%ในเดือนถัดจากเดือนขาย			200	160			120	80
เงินสดรับรวม			776	736			408	368
เงินสดจ่าย								
จ่ายชำระเจ้าหนี้การค้า			480	480			240	240
ค่าจ้างและเงินเดือน			40	80	40	40	40	40
ค่าเช่า			20	20	20	20	20	20
ค่าใช้จ่ายอื่น			16	16	16	16	16	16
ภาษีเงินได้					200			
จ่ายลงทุนในสินทรัพย์ถาวร				200	116	116	116	116
เงินสดจ่ายรวม			556	796			432	432
เงินสดสุทธิ=รับ-จ่าย			220	-60			-24	-64
เงินสดต้นงวดยกมา			10					
เงินสดปลายงวด			230					
เงินสดขั้นต่ำที่ต้องมี			10					
เงินกู้ที่ต้องจัดหา(คืนเงินกู้)								
เงินกู้สะสม(เงินสดเหลือ)ณ สิ้นงวด			(230)					

รายละเอียดเพิ่มเติม

1. การขายเป็นการขายเงินเชื่อทั้งหมด และพฤติกรรมการจ่ายชำระค่าสินค้าของลูกค้าในอดีตที่ผ่านมาเป็นดังนี้
 - ก. 80% ของยอดขาย ลูกค้าจะจ่ายชำระในเดือนที่ขายเพื่อให้ได้ส่วนลด 10%
 - ข. 20% ของยอดขาย ลูกค้าจะจ่ายชำระในเดือนถัดจากเดือนที่ขาย
2. บริษัทจะมีการสั่งซื้อสินค้าล่วงหน้า 1 เดือน ก่อนเดือนที่มีการขาย โดยต้นทุนซื้อมาขายคิดเป็น 60% ของ ยอดขาย โดยนโยบายการจ่ายชำระค่าสินค้า คือ ซื้อเดือนใดก็จ่ายชำระในเดือนถัดจากเดือนที่ซื้อ
3. ค่าจ้างและเงินเดือน ค่าเช่า และค่าใช้จ่ายอื่นๆ เป็นค่าใช้จ่ายคงที่ที่ต้องจ่ายสม่ำเสมอเป็นจำนวนเท่าๆกันทุกเดือน ยกเว้นเดือนสิงหาคมต้องจ่ายเงินเดือนเพิ่มอีก 40 ล้านบาทเป็นค่าโบนัสประจำปี ส่วนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ และ ค่าใช้จ่ายลงทุนในสินทรัพย์ถาวร พยากรณ์ว่าจะเป็นไปตามตัวเลขที่ปรากฏในตารางข้างต้น
4. ณ วันที่ 1 มกราคม 2560 พยากรณ์ว่าจะมีเงินสดในมือจำนวน 10 ล้านบาท
5. บริษัทมีนโยบายกำหนดให้มีเงินสดขั้นต่ำจำนวน 10 ล้านบาทตลอดเวลา
6. หากมีเงินสดเหลือจากการดำเนินงาน บริษัทจะนำไปใช้ชำระเงินกู้(ถ้ามี) ก่อน ที่เหลือจึงจะนำเงินสดไปลงทุนใน รูปตัวเงินฝากในอัตราดอกเบี้ย 0.5% ต่อเดือน โดยที่การลงทุนนั้นกระทำได้เฉพาะปลายงวด

ให้เติมตัวเลขในการพยากรณ์ให้ครบถ้วน แล้วจึงตอบคำถามต่อไปนี้

- 1) พยากรณ์เงินสดรับรวมในเดือน มีนาคมเท่ากับ.....ล้านบาท
- 2) พยากรณ์เงินสดจ่ายรวมในเดือน เมษายนเท่ากับ.....ล้านบาท
- 3) พยากรณ์ยอดเงินสด ณ สิ้นเดือน มีนาคมเท่ากับ.....ล้านบาท
- 4) พยากรณ์ยอดเงินสด ณ สิ้นเดือน เมษายนเท่ากับ.....ล้านบาท
- 5) จากการพยากรณ์เงินสดนี้บริษัทควรขอสินเชื่อระยะสั้นจากธนาคารเป็นจำนวนทั้งสิ้นเท่ากับ.....ล้านบาท (1 คะแนน)
- 6) ถ้าธนาคารคิดดอกเบี้ยของเงินกู้ยืมในอัตรา 12% ต่อปี หรือ 1% ต่อเดือน โดยการกู้เกิดขึ้นวันต้นเดือน การคืน กู้เกิดขึ้นวันสิ้นเดือน บริษัทต้องจ่ายดอกเบี้ยเป็นจำนวนทั้งสิ้นเท่ากับ.....บาท
- 7) บริษัทจะได้รับดอกเบี้ยจากการลงทุนในรูปตัวเงินฝากในอัตราดอกเบี้ย 0.5% ต่อเดือน รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้นเท่ากับ.....บาท โดยที่การลงทุนนั้นกระทำได้เฉพาะปลายงวด
- 8) ลูกหนี้การค้า ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2561 มียอดเท่ากับล้านบาท

2) บริษัท กระแสธารา จำกัด ขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ โดยมีเงื่อนไข 3/10 net 30 ซึ่งโดยเฉลี่ยแล้ว 40% ของยอดขาย จะได้รับ การชำระเงิน ในวันที่ 10 หลังจากวันที่ขายเพื่อรับส่วนลด 3% ในขณะที่ 60% ที่เหลือจะได้รับการชำระเงิน 40 วันหลังจากวันที่ขาย

หากพยากรณ์ยอดขายของปี 2561 อยู่ที่ 9 ล้านบาท และ 1 ปี มี 360 วัน ถามว่า

1. จำนวนวันรับชำระหนี้(Accounts Receivable days/Collection period) โดยเฉลี่ยเท่ากับกี่วัน? (1 คะแนน)
2. จำนวนลูกหนี้การค้าโดยเฉลี่ยเท่ากับกี่วัน? (1 คะแนน)
3. หากบริษัทเร่งรัดการเก็บชำระหนี้ โดยสามารถทำให้กลุ่มลูกค้าที่เลือกชำระเงินในวันที่ 40 มาจ่ายชำระในวันที่ 30 หลังจากวันที่ขายได้สำเร็จ จำนวนลูกหนี้การค้าโดยเฉลี่ยจะเปลี่ยนแปลงจากข้อ 3 อย่างไร? (3 คะแนน)

3) หากยอดขาย และปริมาณความต้องการสินค้ารวมทั้งสิ้นคงที่ เมื่อขนาดของคำสั่งซื้อสินค้า (order size) ลดลง ค่าใช้จ่ายต่อไปนี้ จะเปลี่ยนแปลงอย่างไร สมมติให้ปัจจัยอื่นๆคงที่

	ไม่เปลี่ยนแปลง	เพิ่มขึ้น	ลดลง
ต้นทุนของเงินทุน			
ค่าเสื่อมราคาและค่าสูญเสียจากการเสื่อมสภาพ (Obsolescence)			
ค่าใช้จ่ายในการสั่งซื้อสินค้า (Ordering,ShippingและReceiving Cost)ต่อครั้ง			
ต้นทุนที่เกิดจากการที่สินค้าขาดมือ (Costs of Running Short)			
เงินเดือนผู้จัดการแผนกจัดซื้อ			